

Lovforslagets enkelte Paragraffer samt dets *Overgang til 3dje Behandling* vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om kommunale Valg.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 2399 ff.)

Lovforslaget sattes under Forhandling.

Ordføreren for Forslagsstillerne (*K. M. Klausen*): Den kommunale Valgret er hos os kun uddelt med karrig Haand. Det er et lille begunstiget Mindretal, som i Sogneraadene og Amsrraadene har den afgørende Indflydelse, medens den store overvejende Del af de myndige Statsborgere enten staar helt uden Indflydelse eller ogsaa har en Indflydelse, som er saa ringe, at den ikke faar nogen virkelig Betydning ved Afgørelsen af store og vigtige Spørgsmaal. Saaledes som den kommunale Valgret er indrettet for Tiden, er det Pengene, som have Hovedindflydelsen, medens Personerne, Menneskene, maa træde til Side og lade Pengene være de dominerende. Efter det Forslag, som vi Socialdemokrater have tilladt os at forelægge her i Tinget, tilsigtes dette Forhold forandret saaledes, at det ikke længere bliver Pengene, som faa den afgørende Indflydelse, men at Pengenes Magt vil komme til at vige for Personerne, for Menneskerettighederne. — Der har i de sidste Tider været gjort forskellige Forsøg paa at ændre den kommunale Valgret. Der er saaledes fra Venstres Side blevet fremsat Forslag i Aarene 1870, 1871, 1873, 1879 og senest i 1887. Alle disse Forslag havde det tilfælles, at de pegede i demokratisk Retning, men ogsaa at de ufravigelig vare knyttede til Skatteydelse, hvorimod det Forslag, som vi have tilladt os at forelægge, fraviger dette Princip, idet Skatteydelsen efter det ikke længere skal lægges til Grund for, hvem der skal have kommunal Valgret. Vi spørge, som sagt, ikke om Skatteydelsen, men efter vort Forslag vil enhver uberygtet Mand eller Kvinde, som har fyldt 25 Aar, og som har Indfødsret og i de sidste 12 Maaneder før Valget ikke har nydt Fattighjælp, som enten ikke er eftergivet eller tilbagebetalt, og som ikke paa Grund af Umyndiggørelse eller

ved Konkurs er ude af Raadighed over sit Bo, blive kommunal Vælger.

Den Indskrænkning, som nu er gjort i den kommunale Valgret, er efter min Overbevisning en stor Uretfærdighed. Fra konservativ Side gøres det jo gældende, at det skal være Pengene, som skal være det afgørende, og at den, som yder mest, skal have den største Valgret, medens den, som intet yder, ingen Valgret skal have. Denne Paastands Rigtighed kan jeg paa ingen mulig Maade gaa ind paa. Der er nemlig mangfoldige Maader, hvorpaa Mennesket kan tjene sit Samfund uden ved ligefrem at betale Skat til det. Efter min Mening betaler man Skat til sit Samfund ikke alene ved at aflevere saa og saa mange Penge, men ogsaa ved at yde nyttigt Arbejde, enten legemligt eller aandeligt til Samfundet. Hver den, som yder samfundsnyttigt Arbejde bidrager til at opretholde og fremme Samfundslivet. Derfor er det, vi have lagt til Grund for Tildelingen af kommunal Valgret, ikke Pengene, men derimod snarere, kunde jeg sige, Arbejdet. Skulde jeg gaa med til nogen Indskrænkning i den kommunale Valgret, skulde det snarere være i Henseende til, om der virkelig ydes Arbejde af den enkelte. Da det jo imidlertid er vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at sondre mellem arbejdende og ikke-arbejdende her i vort Samfund, have vi ikke villet foreslaa nogen som helst Indskrænkning i den Retning, men ellers, hvis man skulde have nogen saadan, forekommer det mig mere rimeligt at give dem, der arbejde mest, den største Valgret, og hvis Valgretten overhovedet skulde berøves nogen, saa at tage den fra dem, der ingen Ting bestille, men kun tære paa det øvrige Samfund. — Efter den nuværende Ordning for den kommunale Valgret er jo den ene Halvdel af Menneskeslægten, nemlig Kvinderne, fuldstændig blottede for enhver direkte Indflydelse paa Kommunernes og Amtskommunernes Styrelse. Andre Steder, som i Sverige, England og Amerika, ja selv i en Del af det danske Monarki som Island, har man givet Kvinderne Valgret, og man har ikke fra noget af disse Steder hørt Klager over, at Valgretten er bleven misbrugt af dem, tværtimod forlyder det fra alle de Lande, hvor Valgretten er given til Kvinder, at de udøve den med Alvor og Værdighed samt paa en fornuftig Maade, og at deres Deltagelse i det hele taget udøver en heldig Indflydelse paa det kommunale Liv. Jeg ser ikke bedre, end at det er af Magtsyge og Selvraadighed, at Mændene hidtil have forbeholdt den kommu-